

Beleidsvoorstel

Beleidsvoorstel richt zich tot verkiezingen van 9 juni 2024 <ul style="list-style-type: none"> ☐ Europese verkiezingen ☐ federale verkiezingen ☒ regionale verkiezingen	13 oktober 2024: lokale verkiezingen <ul style="list-style-type: none"> ☒ provincieraadsverkiezingen ☐ gemeenteraadsverkiezingen
☐ Alle niveau's (van Schumanplein over wetstraat tot dorpsstraat)	

Water - Van essentieel belang voor de land- en tuinbouwsector

BELEIDSVOORSTEL, DE OPLOSSING

De beschikbaarheid van voldoende en kwaliteitsvol water is cruciaal. De landbouwsector zorgt voor buffering van water, maar is ook een grote watervrager. De klimaatverandering en de noden van de natuur leiden er mee toe dat een doordacht beleidskader cruciaal is.

- Betrek de land- en tuinbouw bij de opmaak van een doordacht waterbeheer:** in Vlaanderen blijft een waterbeheer dicht bij de beek een belangrijk uitgangspunt bij de uitwerking van het toekomstig beheer van de onbevaarbare waterlopen. In het water- en peilbeheer wordt rekening gehouden met de noden van de land- en tuinbouwsector om ongewenste vernatting, verdroging en verzilting zoveel als mogelijk te vermijden. Betrokkenheid van de sector in dat waterbeheer is essentieel.
- Zorg voor voldoende beschikbaarheid van kwalitatief water:** de overheid faciliteert en stimuleert de waterbeschikbaarheid voor de land- en tuinbouwsector. Zo wordt het aanleggen van waterbuffers waaruit water kan worden onttrokken voor landbouwdoeleinden gemakkelijker gemaakt. Bufferbekkens hebben een dubbele functie want ze zorgen er ook voor dat overstromingen worden vermeden. Landbouwers krijgen een correcte vergoeding wanneer ze blauwe diensten leveren, bijvoorbeeld wanneer landbouwgronden gebruikt worden als buffers bij overstromingen. De inspanningen die landbouwers leveren om water zoveel mogelijk vast te houden en te laten infiltreren kan beloond worden door hen toegang te geven tot voldoende en kwalitatief water. Samenwerkingsverbanden tussen landbouwers onderling en met andere sectoren en overheden worden aangemoedigd en waar nodig worden administratieve knelpunten opgelost. Met stimulerende instrumenten wordt verder ingezet op collectieve en individuele investeringen in waterbesparing, alternatieven voor leiding- en grondwater en het vasthouden van water in het landbouwgebied. Het gebruik van gezuiverd bedrijfsafvalwater en stedelijk afvalwater voor toepassingen binnen de land- en tuinbouwsector dient verder onderzocht en gefaciliteerd te worden. Het prioritair afwegingskader droogte wordt verder verfijnd rekening houdend met de noden van de sector.
- Ontwikkel een gebiedsgericht waterbeleid op een geïntegreerde manier.** Zowel in die projecten als bij de uitvoering van hemelwater- en droogteplannen worden stimulerende en vrijwillige instrumenten ingezet.
- Laat drainage van landbouwpercelen nog steeds toe omdat dit noodzakelijk is op heel wat percelen, waar mogelijk kan de omvorming naar peilgestuurde drainage een oplossing bieden.

ALGEMEEN KADER EN TOELICHTING

Het waterbeleid in Vlaanderen is de afgelopen jaren sterk geëvolueerd. De focus wordt gelegd op het vasthouden van water, zowel bij het beheer van de waterlopen - onder meer via de opmaak van peilbesluiten - als in diverse inrichtingsprocessen. Realisaties gebeuren veelal op projectmatige basis in onder andere Waterlandschappen en via de Blue Deal. De Vlaamse regering besliste om een reorganisatie van het beheer van de onbevaarbare waterlopen op te starten.

Via de opmaak van hemelwater- en droogteplannen en de nieuwe Gewestelijke Hemelwaterverordening worden overheden aangezet om mee te werken aan de doelstellingen in het Vlaamse waterbeleid.

Naar aanleiding van de droge zomers van afgelopen jaren werd een prioritair afwegingskader droogte opgemaakt, dat op basis van voortschrijdend inzicht en nieuwe ervaringen verder wordt verfijnd.

Zonder voldoende kwalitatief water kan de land- en tuinbouwsector geen voedsel produceren. De sector deed al heel wat inspanningen om water meer efficiënt te gebruiken via investeringen in waterbesparende technieken, de opvang van hemelwater, en via samenwerkingsprojecten rond circulair watergebruik. De sector zal daarin blijven investeren.

Binnen het landbouwgebied neemt de sector zijn rol op als leverancier van blauwe diensten. Via onder andere peilgestuurde drainage, een actief beheer van stuwen, subirrigatie en een aangepast bodembeheer wordt meer water in het landbouwgebied vastgehouden.

CONTEXT EN ANALYSE

Captatieverboden tijdens droge zomers en een strikter vergunningenbeleid voor grondwaterwinningen maken dat de sector op zoek moet naar alternatieven en waterbesparende technieken. Land- en tuinbouwers hebben immers nood aan voldoende kwalitatief water, vaak op die momenten dat het droog is. Water opvangen en vasthouden op de momenten dat het beschikbaar is, is dus belangrijk om die waternood te kunnen invullen. Dat gebeurt zowel op bedrijfs- als meer collectief niveau, via bufferbekkens of samenwerkingsverbanden met bijvoorbeeld de industrie. Binnen het landbouwgebied werken landbouwers samen om water beter vast te houden, ondermeer door een gebiedsgericht stuwbeheer. Strikte regelgeving, zoals rond het hergebruik van afvalwater of de aanleg van buffers, zorgt vaak voor hoge instapdrempels.

Vasthouden van water is een principe dat de sector ondersteunt. Dit principe leidt er in bepaalde regio's evenwel toe dat door het aangepast waterbeheer landbouwgronden ongewenst onder water komen te staan met opbrengst- en dus inkomensverliezen tot gevolg.

Het gebiedsgericht waterbeleid wordt voornamelijk via projectwerking gerealiseerd door verschillende overheden en beleidsniveaus. Hierdoor is de afstemming tussen verschillende beleidsdoelstellingen en projecten en projecten onderling niet altijd optimaal.